

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. An licitum plura beneficia simul obtinere, & retinere, ac regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

fundationi talis conditio inserta fuit; vel quod putent Pontifices, ad studia litterarum, & Clericis convenientes mores inducendos multum, pro honore Ecclesie, meliorem nobilium indolem excitari, si Cathedralium Ecclesiarum Dignitates aut Canonicatus solis illis pateant.

§. V.

An & quando beneficia secularia conferri possint Regularibus, & Regularia secularibus?

EX dictis jam patet, quod secularia beneficia ordinariè secularibus Clericis, Regularia verò Regularibus conferri debeant, neque enim convenit, ut ait Pontifex in *Clement. 1. de Elef.* homines disparis professionis, vel habitus simul in eisdem Ecclesijs sociari, posse tamen non tantum per plenitudinem potestatis suæ Pontificem secularia conferre Regularibus, & de facto sæpè Episcopatus conferri Regularibus, & secularibus, sed fieri etiam posse, ut quæ ex instituto suo regularia fuerunt, per continuam & pacificam 40. annorum ab uno, vel pluribus secularibus, beneficij talis habitam possessionem tanquam rectoribus in eo institutis, vi præscriptiois secularizentur, ex c. *Cum de beneficio* §. h. colligitur, si eo animo ac intentione collatum fuerit tale beneficium, ut possideatur à suo seculari Beneficiario, ut seculari: probabile tamen etiam est, quod si de anteriore statu beneficij nihil certè sciatur, utrum regulare scilicet ex sua institutione fuerit, quia nonnunquam per Regulares, non nunquam per seculares administratum fuit,

ultimus beneficij status attendi debeat, ad discernendum seculare num sit, an regulare, & juxta hunc conferri debeat.

S E C T I O V.

De pluraritate Beneficiorum compatibilium, & incompatibilium, secularium, & regularium.

§. I.

An licitum sit plura beneficia simul obtinere, & retinere, ac qualia?

CERTUM est, alia beneficia esse compatiblea, quæ simul retineri possunt, alia esse incompatiblea, non quidem, quasi talium beneficiorum retentio esset intrinsecè mala, quod dici non potest; cum in certis quibusdam circumstantijs, & legitimâ dispensatione suppositâ, talis retentio licita nonnunquam esse possit, sed quod vel ex jure naturali, & Divino, vel ex jure communi Ecclesiastico, vel ex consuetudine, statuto, fundatione &c. continuam residentiam personalem requirant, qualiter incompatiblea beneficia sunt duo Episcopatus, duæ Abbatiæ, duæ Parochiæ, & similia curata beneficia, duæ Dignitates sive Personatus, duo Canonicatus residentiam personalem, & continuam requirentes, beneficia uniformia sub eodem recto, sive in eadem Ecclesia, quæ scilicet erecta sunt in eadem Ecclesia, ad eundem finem, & idem prorsus onus, ac officium eodem tempore explendum &c. Quænam autem in specie incompati-

patibilia aut non compatibilia sint, ut simul retineri vel possint, vel non possint, quamvis hac in re multum possit consuetudo, de jure tamen si decisio petatur.

Primò ex *c. ad hac 13. h. t.* habetur, quòd nullus Clericus possit simul habere duas Dignitates, vel Personatus, sive in eadem, sive in diversis Ecclesijs, tum quòd, ut ait Pontifex, hoc omnirationi contrarium sit, tum quòd quælibet Dignitas, aut Personatus requirat continuam, & personalem residentiam. Et hinc, qui duas tales Dignitates (sine dispensatione Pontificia) obtinet, unâ retentâ, alteram de jure antiquo dimittere compellendus est, juxta *c. Præterea 14. h. t.* de jure verò novo & hodierno *Demulta 28. h. t.* prior de jure vacat, obtentâ alterâ.

Secundò habetur ex *c. Demulta*, quòd retineri simul non possint duæ Ecclesiæ Parochiales, duæ Vicariæ perpetuæ, & similia duo beneficia curata, quæ personalem, continuam residentiam requirunt, (ob hujus scilicet residentie incompatibilitatem) nisi unum beneficium in Titulum, alterum in commendam tantum temporalem conferretur, vel accessoriè unita esset altera Ecclesia curata, Dignitati, personatui, Canoniatui, &c. per se in Titulum conferri solitis; quibus in casibus nulla inter taliter unita, aut temporaliter commendata beneficia, incompatibilitas reperitur, cum ille, qui taliter commendatam, aut accessoriè suo Titulo unitam Parochiam obtinet, non teneatur in Ecclesia sibi commendata, aut accessoriè unita residere, sed in suo principali Ti-

tulo, & in casu talis unionis dici non possit, duo curata beneficia quæ possunt cum Titulo Ecclesiæ accessoriè unita dicatur extinctus; & Canoniatui, qui accessoriè unitam suo Canoniatui Ecclesiam obtinet, simplex beneficium dicatur obtinere, cum Ecclesia accessoriè unita illius beneficii naturam & qualitates fortietur, quas habet principale beneficium, cui accessoriè unita est, prout colligitur etiam *c. Super eo 6. h. t. in 6.*

Tertiò habetur ex eodem *c. Demulta §. Hoc idem*, quòd non possit quis simul obtinere, & retinere duo beneficia in forma, quamvis simplicia sint, sub eodem recto, sive in eadem Ecclesia, quidem ob impossibilem residentiam quæ in tali casu locum non habet, quòd per talem plurium in unum residentiam cultus Divinus minuetur, & nec jure accessionis permittitur retentio, si alterum scilicet unitum Ecclesia beneficium, accessoriè unitetur, quod fieri non potest, colligitur ex *Clement. Si juxta 6. h. t.*

Quartò ex diversis juris antiqui locis habetur, & ex jure novo *Tridentinæ sess. 24. c. 17. De refor. ordinariæ* Clericum non posse retinere plura beneficia, quælibet illa sint, etiam si personalem continuam residentiam non requirant, quando unum illorum beneficiorum ad congruam, & honestam sustentationem Clerici sufficit, tum quòd plura beneficia ex radice ambitionis, & avaritiæ cedat, ac pluribus dissolutionibus dissolutionem præbeat, tum quòd cum plura non secundum DEUM venduntur, & pluribus Clericis pauperibus sufficere

& tribui deberent. Et hinc putant aliqui, non tantum per nullam consuetudinem induci posse, sed nec per dispensationem Pontificis fieri posse, nisi iusta & rationabilis causa ad dispensandum adsit, ut uni eidemque, qui sustentationem sufficientem (pro qualitate personæ, & circumstantiis plures attendendo) ex uno beneficio habet, alterum etiam concedi possit, cum consuetudo talis sit contra jus naturale, & dispensatio talis, dissipatio potius dicenda sit, quam dispensatio, ut ait S. Bernardus.

Quintò denique inferitur ex his, plura beneficia licetè aliquem obtinere & retinere posse, si ratione residentie necessitatis non sunt incompatibilia, nec sunt uniformia sub eodem texto, nec animum eorum ad congruam, & competentem sustentationem Clerici sufficiat, cum enim ex uno horum trium Capitum beneficia incompatibilia reddantur, ut ex dictis patet, consequenter, si nullum horum Capitum interveniat, compatibilia etiam plura beneficia erunt. Et hinc fit, quòd in nostris partibus, ubi residentia continua per annum, aut personalis, non requiritur, duobus & pluribus etiam Canonicatibus frui quis possit in diversis Ecclesiis, si omnibus satisfacere possit.

§. II.

An, & quâ ratione per consuetudinem induci possit, ut quis simul plura beneficia obtineat, & retineat in eadem vel diversis Ecclesiis?

Nullâ consuetudine, etiam immemorabili, introduci potest, ut præbendatus Canonicus simul duas dignitates, vel Personatus, vel duo officia, vel duos

simplices Canonicatus, aut unam Dignitatem, & officium simul, in eadem Ecclesia obtineat, absque dispensatione Pontificis c. 1. De consuet. in 6. non tantum, quia ex radice ambitionis consuetudo hæc procederet, prout jam dictum, & ad imminutionem cultus Divini, sed quia corruptela potius juxta Glossam in c. Literas. De concess. præbend. censenda est; (potest tamen consuetudine introduci, ut in eadem Ecclesia unus idemque Canonicatus præbendatum obtineat, & simul Dignitatem, vel Personatum, vel officium, &c. prout ex sit. c. 1. De consuet. in 6. colligunt Auctores, & constat ex c. Eam te 7. de rescript.) neque valet consuetudo ut simul quis obtineat plura curata, in diversis etiam Ecclesiis, beneficia, nisi per consuetudinem saltem immemorabilem, aut privilegium Pontificis, nulla esset in una earum Ecclesiarum personalis residentie obligatio, sed per Vicarium perpetuum, illi deserviri posset; neque enim in hoc casu ex incompatibili residentie obligatione, si per Vicarium possit sufficienter Ecclesie illi provideri, contra consuetudinem talem probati posset aliquid.

§. III.

An, si is, qui jam obtinet beneficium residentiam postulans, electus fuerit à Canonicis, vel aliis Clericis ad aliud beneficium, quod similiter residentiam requirit, posset utrumque simul retinere;

R. Respondetur negativè, ut constat ex c. Cum non ignores 15. h. e. & ex allatis jam rationibus, ita ut, si illi, qui ad aliam Ecclesiam elegerant talem,